

כרם

כל ישראל חברים
BILANCOE ISRAËLITE UNIVERSITELLE

אנשים > הפגשים > עולמות

מכון כרם

כל ישראל חברים

בית ירושלמי לתרבות ורוח

תכנית לימודים לשנת תשע"ח, 2017-2018

הלימודים מוכרים לגמול השתלמות
וכ'לימודי חובה' בקרנות ההשתלמות

מכון כרם, רח' אבידע 7, ירושלים 9426806

טל' 02-6240450 | www.kerem.org.il | kerem@kerem.org.il

לוח לשנת תשע"ח 2017-2018

הערות	תאריכים	ימים	חג/אירוע
	ג' בחשוון 23.10.17	יום שני	פתיחת שנת הלימודים
לא יתקיימו לימודים	כ"ו בכסלו-ב' בטבת 14.12.17-20.12.17	יום חמישי-יום רביעי	חופשת חנוכה
יתקיימו לימודים ביום זה	י"ד בשבט 30.1.18	יום שלישי	סיום סמסטר א
	י"ח באדר 5.3.18	יום שני	פתיחת סמסטר ב
לא יתקיימו לימודים	ט' בניסן-כ"א בניסן 25.3.18-6.4.18	יום ראשון-שישי	חופשת פסח
הלימודים יסתיימו בשעה 16:00	ב' באייר 17.4.18	יום שלישי	ערב יום הזיכרון
לא יתקיימו לימודים	ג'-ד' באייר 18-19.4.18	יום רביעי	יום הזיכרון יום העצמאות
יתקיימו לימודים ביום זה	ח' בתמוז 21.6.18	יום חמישי	סיום סמסטר ב

סדרי הרשמה ונהלים

בטלפון 02-6240450 | בדואר אלקטרוני kerem@kerem.org.il | בפקס 02-6243247

אופן התשלום: שכר הלימוד ייגבה בתחילת חודש אוקטובר 2017 (בעבור קורסים שנתיים וקורסים בסמסטר א), ובמהלך חופשת הסמסטר בפברואר 2018 (בעבור קורסים שייפתחו בסמסטר ב).

ניתן לשלם בכרטיס אשראי, בהמחאה או במזומן.

הנחות: 10% הנחה יינתנו לנרשמים ברישום מוקדם, עד 31 ביולי 2017.
10% הנחה יינתנו על הקורס השלישי ועל כל קורס נוסף (הזול מביניהם).

גמול השתלמות למורים: בקשה לאישור גמול השתלמות יש להגיש בטופס "מסלול אישי" לפני פתיחת הקורס. ניתן לקבל טפסים אלו במשרדי כרם.

הקורסים מוכרים לגמול השתלמות למורים ב"עוז לתמורה".

קרנות השתלמות: הקורסים של כרם מוכרים כ"קורסי חובה" למורים בשבתון. קוד המוסד הוא 2041.

אי-הגעה לשיעור: לא יינתן החזר כספי בשל אי-הגעה לשיעורים.

ביטול השתתפות והחזר שכר לימוד: במקרה של ביטול ההשתתפות לפני פתיחת שנת הלימודים, יוחזר שכר הלימוד במלואו. לאחר השיעור הראשון, יוחזר שכר הלימוד בניכוי עלות יחסית של שיעור אחד. לאחר השיעור השני, יוחזר שכר הלימוד בניכוי עלות יחסית של שני שיעורים. לאחר מכן לא יינתן כל החזר.

* במקרה שקורס לא ייפתח עקב מספר משתתפים נמוך, שכר הלימוד יוחזר במלואו.

תוכן העניינים

אורן פרי-הר

לקרוא ספרות

הספרים הגדולים

- 4 סמסטר א: הצצה לארון הספרים מהעולם העתיק ועד הרנסנס
סמסטר ב: יצירות מופת בספרות ובתרבות במאות ה־19 ו־20 מגתה
ועד אדוארד סעידי
4 "אין שטות בעולם כלל" - קריאה חדשה בדיגמונד פרויד
5

בלהה בן-אליהו

- 6 אהבה ומשפחה ביצירת עגנון
6 הספרות העברית קוראת בתנ"ך
7 "אמהות ובנים, אבות ובנות" - קריאה בספרות העברית
7 אבדות ומציאות - קריאה בספרות העברית
7 מה זאת אהבה? - קריאה בספרות העברית (סדרה חדשה) 8 מפגשים

יהדות - תרבות ורוח

- 8 אדם וגורלו - גזרה או בחירה?

ד"ר דוד כהן צמח

- 9 יהדות בקליידוסקופ - קשת הצבעים של היהדות במאה העשרים
9 הגותו של אברהם יהושע השל

ד"ר דרור בונדי

- 10 יצירה - גילוי וסוד; על מעשה היצירה לאור מקורות יהודיים
10 הימים ההם בזמן הזה - מעגל השנה והשבת מן התנ"ך ועד החסידות

שרה פרידלנד בן-ארזה

סדנאות חווייתיות - הבעה ויצירה

- 11 "פנים אל מול פנים", סדנה מעשית בנושא הפורטרט העצמי
11 "הצד השני של המצלמה", סדנה חווייתית בפוטותרפיה

לי אורלב

- 12 לכתוב ספרות- חלום ומלאכה, סדנת כתיבה

אורן פרי-הר

אמנות, קולנוע ומוסיקה

- 13 נשים אמניות לאורך ההיסטוריה

פרופ' מילי הד

- 13 אמנות עכשווית- גבולות פרוצים והדהודים ביוגרפיים

ציפי ויצמן

- 14 בטהובן – המורד, הנאבק, האדם

סמדר כרמי גיברמן

- 14 קסמן של אגדות קולנועיות - פסיכולוגיה וספרות בסרטיו של וולט דיסני
14 הסרטים שכדאי לקחת אל אי בודד - מחשבות חדשות על סרטים וותיקים

יובל ריבלין

לראות את האחר

- 14 ללכת על המים - צעדים ראשונים בסבך הקהילות הנוצריות בארץ ישראל

חנה בנדקובסקי

לקרוא ספרות

סמסטר א: הצצה לארון הספרים מהעולם העתיק ועד הרנסנס

היכרות ראשונית עם מבחר מצומצם אבל כביר של יצירות התרבות הגדולות והמשפיעות של העולם הלא-יהודי, תוך התמקדות ביחסים המסועפים בין ספרות, אמנות, פילוסופיה ודת. נקרא מעט מהומרוס, אפלטון ואריסטו. נכיר מקצת מן השירה הרומית הגדולה של וירגיליוס ואובידיוס. לאחר מכן, נעבור לקטעים מהברית החדשה והקוראן, נבחן דרך אוגוסטינוס ודנטה את הקשר בין דת לספרות, נפגוש את סוגת הרומן בראשיתה ונסיים עם המלט, הדמות המייצגת של האדם העתידי לבוא בעת החדשה.

סמסטר ב: יצירות מופת בספרות ובתרבות במאות ה-19 וה-20 מגתה ועד אדוארד סעיד

היכרות ראשונית עם זרמים מרכזיים בספרות ובביקורת התרבות במאות ה-19 וה-20. הנושא המרכזי שנעסוק בו: הסובייקטיביות מהרומנטיקה ועד היום. נתחיל ברומנטיקה ובהולדתו של האינדיבידואל. לאחר מכן נפגוש את הרומנטיקה בשיאה, על סף העידן המודרני, עם תפישת האמנות של ניטשה. לאחר מכן, נעבור למהפכה הלשונית של המאה העשרים ולמעבר ממודרניזם לפוסט-מודרניזם. נקרא מעט מ"בעקבות הזמן האבוד" של מרסל פרוסט, נכיר את ההוגה הצרפתי רולאן בארת, מההוגים המשפיעים על ביקורת התרבות של המאה העשרים, את ז'ק דרידה ואת מישל פוקו, הקוראים החתרניים, וניגע גם בתיאוריות פמיניסטיות, פוסט-קולוניאליסטיות וקוויריות.

הספרים הגדולים

אורן פרי-הר

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.2017

ימי שני | 11:00-12:30

28 מפגשים | 2 ש"ש | 56 שעות

שכ"ל:

1,650 ₪

(ניתן להירשם לסמסטר אחד בלבד)

(בשכ"ל של 850 ₪ לסמסטר)

"אין שטות בעולם כלל" -

קריאה חדשה בזיגמונד פרויד

אורן פרי - הר

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.17

ימי שני | 19:30-16:00

סמסטר א

14 מפגשים | 3 ש"ש | 42 שעות

שכ"ל:

1,250 ש"ח

בקורס בן ארבעה עשר מפגשים, נקרא בסבלנות בכתביו של זיגמונד פרויד ונעקוב אחר הסיפור שהוא מספר על נפש האדם, מבלי שנצטרך להחליט אם צדק או טעה, אם הוא מדען או בדאי. נקרא את ספרו "פסיכופתולוגיה של חיי היום-יום" ואת המאמרים "האלבית" ו"מעבר לעקרון העונג". נבחן את הדרך שבה העניק פרויד משמעות לתופעות יום-יומיות, זניחות לכאורה וחסרות משמעות. בהתאם לשיטתו, נתייחס לשטויות שאנחנו פולטים, כותבים, חושבים וחולמים כאל יצירי בדיון שאפשר לפרש אותם. במקביל, נתייחס באופן דומה גם לכמה שטויות שהוא פולט. בד בבד, נערוך היכרות עם דרכי קריאה חדשות ביצירתו של פרויד, נבחן מחדש את היחס בין אמת לטעות, בין גברים לנשים, בין יהודים לגויים ואת היחס למיעוטים בכלל.

”הרוצה לראות את בלומה יעמוד ויצפה בלבו של הירשל”.

(ש”י עגנון, ‘סיפור פשוט’)

אומרים אהבה יש בעולם. רבות מיצירותיו של עגנון מעמידות במרכזן סיפורי אהבה. הירשל, בלומה ומינה (‘סיפור פשוט’), מנפרד הרבסט, שירה והנרייטה (‘שירה’), תהילה ושרגא (‘תהילה’), מיכאל וטוני הרטמן (‘פנים אחרות’) - אלה ועוד הותירו בתודעת רבים מקוראי הספרות העברית חותם שלא במהרה יישכח. מהי ‘אהבה אמיתית’ בעיני עגנון? כיצד האיר ‘תמונות מחיי נישואין’ של גיבוריו? מהו מקורו של הפער, שאותו חווים רבים מגיבוריו, בין מאוויים וכיסופים למימושם במציאות? מהי התנועה המתחוללת במהלך השנים בחיי הנישואים? כיצד עיצב את היחסים שבתוך הבית - אלו שבין בני הזוג ואלו שבין הורים לילדים - וכיצד האיר את הזיקה המתקיימת בין הבית ובין מה שמחוצה לו - עבודה, קהילה וחברה?

”מיכל, אחות רחוקה! לא ניתק חוט הדורות”.

(רחל)

נקרא ביצירות מן הספרות העברית המקיימות זיקה גלויה או סמויה לתנ”ך. נעקוב אחר הדיאלוג הער, הפורה, המתוח לעתים, המתקיים בין היצירה המודרנית לבין דמויות ומוטיבים תנ”כיים המשמשים לה מקור השראה. נפגוש את רחל ולאה, מיכל בת שאול, רות, אשת לוט, יוסף, שמשון, דוד ואחרים, כפי שהם מוארים בידי כותבים בני זמננו בשירה ובסיפורת. לא נפסח גם על ההתייחסות למקומו של התנ”ך בשירה העברית המולחנת. מבעד למראה זו יתגלו לנו חיינו כאן היום. נפגוש באהבה ובתשוקה, בקשרי משפחה, בידידות, בזיכרון האנושי ובעוד עניינים.

אהבה ומשפחה ביצירת עגנון

בלהה בן - אליהו

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.2017

ימי שני | 10:30-9:00

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש”ש | 56 שעות

שכ”ל

1,800 ש”ח

הספרות העברית קוראת בתנ”ך

בלהה בן - אליהו

פתיחת הקורס:

ד' בחשוון | 24.10.2017

ימי שלישי | 10:30-9:00

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש”ש | 56 שעות

שכ”ל

1,800 ש”ח

"אלך נא היום, עם בתי הצוחקת, בין כל הדברים שנולדו שנית".

(נתן אלטרמן, "שדרות בגשם")

נקרא ביצירות מן הספרות העברית המתארות את המרחב הרגשי הטעון והמרתק שבין אמהות לבנים ובין אבות לבנות. כיצד משפיעה דמותה של אם על צמיחתו והתפתחותו של בנה? כיצד משפיעה דמותו של אב על צמיחתה והתפתחותה של בתו? נדון ב"אמהות" וב"אבהות" ממשיות ומטאפוריות. נפגוש באהבה שאין לה שיעור, ובמורכבות... נפגוש מנעד רחב של רגשות ומצבי חיים תוך קריאה ביצירתם של דוד גרוסמן, נורית זרחי, דליה רביקוביץ', ש"י עגנון, רוני סומק, רפי וייכרט, סמי ברדוגו ואחרים.

"אבן טוען היתה בירושלים, כל מי שאבדה לו אבידה נפנה לשם".

(בבלי בבא מציעא כה, ע"ב)

נקרא בספרות העברית, בשירה, בסיפורת וברומן, ביצירות המתארות עלילות שיש בהן "אבדה" ו"מציאה". ננוע בין אבדה למציאה, בין פרדות לפגישות, בין חוויות של ייאוש ועייפות להוויה של רעננות מתחדשת ותקווה. נקרא בספרות העברית הקלאסית (ח.נ. ביאליק, רחל, לאה גולדברג ועוד) וכן ביצירות בנות זמננו.

"אומרים, אהבה יש בעולם - מה זאת אהבה?"

נדון בפלא ובעומק, במתח שבין קירבה למרחק, במורכבות, בחיות, בצער ובשמחה הכרוכים בקשר האנושי.

נקרא בספרות העברית הקלאסית והעכשווית - בשירה בסיפורת וברומאן. נפגוש תמונות מחיי נישואין, מערכות יחסים שבין חברים וקשרים בתוך הקהילה והמשפחה.

ננוע על פני מנעד רחב של רגשות, מחשבות ונקודות מבט. מבעד לבחינת המרחב שבין שניים תתגלה גם - זיקתו של האדם לנפשו שלו...

"אמהות ובנים, אבות ובנות" - קריאה בספרות העברית

בלהה בן - אליהו

פתיחת הקורס:

ד' בחשוון | 24.10.2017

ימי שלישי | 11:15-12:45

סמסטר א

14 מפגשים | 2 ש"ש | 28 שעות

שכ"ל

900 ש"ח

אבדות ומציאות - קריאה בספרות העברית

בלהה בן - אליהו

פתיחת הקורס:

י"ט באדר | 6.3.18

ימי שלישי | 11:15-12:45

סמסטר ב

14 מפגשים | 2 ש"ש | 28 שעות

שכ"ל

900 ש"ח

מה זאת אהבה? - קריאה בספרות העברית

בלהה בן - אליהו

פתיחת הסדרה:

כ"ד בחשוון | 13.11.17

ימי שני | 11:30-13:00

8 מפגשים | 2 ש"ש | 16 שעות

תאריכי המפגשים:

2017: 13.11 | 20.11 | 27.11 | 4.12

11.12 | 25.12

2018: 1.1 | 8.1

שכ"ל: 750 ש"ח

יהדות תרבות ורוח

מה טיב הקשר בין אורח חייו של האדם לאושרו והצלחתו? האם המושג "גורל" הוא בעל משמעות במקרא? האם האדם מחויב להשלים עם גורלו ולהיכנע לו, או שהוא רשאי למרוד בו? מהן ההשלכות של שאלות אלה על חובת הציות לאל?

סמסטר א: במעגלי הסיפור המקראי - נסקור את סיפורי ראשית האנושות וסיפורי האבות. האם האבות בחרו את דרכם או נבחרו על מנת לבצע את התוכנית האלוהית? כיצד אבות האנושות ואבות האומה משפיעים על גורל צאצאיהם?
סמסטר ב: במעגלי ההיסטוריוגרפיה המקראית - מחצית זו תוקדש לעיון בסיפורי כיבוש הארץ והתיאורים מתקופת המלוכה. האם עם ישראל היה מחויב לכבוש את הארץ ולהתיישב בה? האם הניצחון על עמי הארץ הוכתב מראש בידי האל? האם חורבן בית ראשון היה צפוי מלכתחילה?

אדם וגורלו - גזרה או בחירה?

ד"ר דוד כהן צמח

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.2017

ימי שני | 11:00-12:30

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש"ש | 56 שעות

בשכ"ל

1,650 ש"ח

(ניתן להירשם לסמסטר אחד בלבד)

בשכ"ל של 850 ₪ לסמסטר)

יהדות בקליידוסקופ - קשת הצבעים של היהדות במאה העשרים

ד"ר זרור בונדי

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.2017

ימי שני | 9:15-10:45

סמסטר א

14 מפגשים | 2 ש"ש | 28 שעות

שכ"ל

850 ש"ח

למיליוני יהודים בעולם יש יהדות שונה מזו המוכרת במדינת ישראל - האם לא הגיע הזמן לפגוש אותה? אחד ממאפייני היהדות בעידן המודרני הוא ההתפצלות הרבה שאירעה בה לזרמים ולתנועות. מהפכות שעברו על העולם המערבי ומשבריים פנימיים ביהדות גרמו ליהודי המערב למחלוקות ופיצולים רבים בשאלת היחס בין היהדות למערב, שאלה שלבשה מחלוקות תיאולוגיות והלכתיות. בקורס נערוך היכרות עם מגוון הזרמים והתנועות שנוצרו כתוצאה מכך, הן בהיבט הדתי: הרפורמיות, האורתודוכסיות והקונסרבטיביות - על תהליכיהם הפנימיים ותת-הקבוצות שנוצרו מכך; הן בהיבט הלאומי: הציונות לגוניה - התרבותיים והדתיים, הרוחניים והמשיחיים. לצד סקירת הנושא מזווית היסטורית, נשים דגש גם על ההוגים המרכזיים של הזרמים השונים.

בקורס זה נעסוק בהגותו של אברהם יהושע השל (1907-1972), הוגה דעות יהודי-אמריקני ופעיל חברתי נודע. נעמוד על אבני הפינה הביוגרפיות של הגותו, על יסודותיה הפילוסופיים ועל יישומיה החברתיים, החינוכיים, הפוליטיים והמדיניים.

הגותו של אברהם יהושע השל

ד"ר זרור בונדי

פתיחת הקורס:

י"ח באדר | 5.3.18

ימי שני, 9:15-10:45

סמסטר ב

14 מפגשים | 2 ש"ש | 28 שעות

שכ"ל

850 ש"ח

היצירה האנושית – במגוון פניה ותחומיה – מאין היא נובעת? מהאני? מהשראה עליונה? מה מקומם של מסורת ודפוסים תרבותיים בתהליכי היצירה האישיים? מהו תפקידו של יובש יצירתי – האטה, או תקיעות? ומה בדבר היחס בין פנטזיה ומימוש, חלום והתחככות בחומר? מתי וכיצד יתייחס היוצר לנמענו?

מקורות יהודיים לא עסקו במישרין ובהרחבה בתהליכי היצירה האנושיים בספרות היפה ובמוסיקה, ברעיונות ובמדע, בחינוך ובאמנות. אולם ניתן למצוא בהם נגיעות מרתקות בנושאים אלה. בסדנה נעיין במקורות יהודיים בני סוגות ודורות מגוונים שנגעו בנושאים תהומיים אלו מזוויות בלתי צפויות.

בעולם החסידי המועדים והשבתות אינם רק ימי זיכרון לאירועים מן העבר. אדמור"ם חסידיים הציעו לראות בהם התרחשות ממשית בהווה. באמצעות קריאה קרובה במגוון מקורות – מן התנ"ך, המדרשים והתלמוד, הפיוט, הסוד והחסידות – נבקש לחשוף רבדים של משמעות בחגים, במועדים ובשבת. בכמה מן המפגשים יילמדו גם זמירות ופיוטים מן המורשת המוסיקלית היהודית. בכל סמסטר יוקדשו השיעורים לחגיו ומועדיו.

יצירה - גילוי וסוד; על מעשה היצירה לאור מקורות יהודיים

שרה פרידלנד בן - ארזה

סדרה בת 8 מפגשים. פתיחת הסדרה:

כ"ד בחשוון | 13.11.17

ימי שני | 15:19-20:45

8 מפגשים | 2 ש"ש | 16 שעות

תאריכי המפגשים:

2017:13.11 | 20.11 | 27.11 | 4.12 | 11.12 | 25.12

2018: 1.1 | 8.1

שכ"ל

500 ש"ח

הימים ההם בזמן הזה; מעגל השנה והשבת מן התנ"ך ועד החסידות

שרה פרידלנד בן - ארזה

פתיחת הקורס:

ד' בחשוון | 24.10.17

ימי שלישי | 11:00-12:30

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש"ש | 56 שעות

שכ"ל

1,650 ש"ח

(ניתן להירשם לסמסטר אחד בלבד

בשכ"ל של 850 ש"ח לסמסטר)

סדנאות חווייתיות הבעה ויצירה

הפנים שלנו תמיד ייראו שונות מצילום לצילום, תמיד ייראו שונות מיום ליום ותמיד ייראו שונות מה'בחוץ' ל'בפנים'.

בסדנה נתנסה בהתבוננות בפנים שלנו דרך רישומן, כתיבתן וצביעתן. נעבוד גם בפיסול ובצילום ונגלה את המגוון הרחב של הפורטרט העצמי שלנו. נעבוד בטכניקות שונות ובהשראת אמנים שעוסקים בנושא הפורטרט. נתנסה בהתבוננות בעצמנו מתוך חיבה, עניין, שאלה וחמלה.

* אין צורך בידע מוקדם בציור או פיסול

"פנים אל מול פנים" סדנה מעשית בנושא הפורטרט העצמי

ל י א ו ר ל ב

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.17

ימי שני | 9:00-10:30

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש"ש | 56 שעות

שכ"ל

1,800 ש"ח

הסדנה מזמינה להתבוננות דו־כיוונית בצילומים שאנו שומרים באלבום, באלה המאוחסנים בקופסאות נעליים ישנות ובאלה שנצלם במהלך השנה - מי צילם, מתי, מה אנחנו זוכרים או יודעים.

במהלך הקורס נכיר את הבחירות הצילומיות האישיות של כל אחד מהמשתתפים בהקשר לנושאים כמו 'בית', 'נוף', 'משפחה' ועוד. נלמד איך מושגים כמו "פריים", "זווית" "זום-אין" ואחרים, מקבלים משמעויות מעבר למובנם הקונקרטי, הדו־ממדי.

* אין צורך בידע מוקדם בצילום; יש להצטייד במצלמה דיגיטלית פשוטה.

"הצד השני של המצלמה" סדנה חווייתית בפוטורפיה

ל י א ו ר ל ב

פתיחת הקורס:

ד' בחשוון | 24.10.17

ימי שלישי | 9:00-11:30

קורס שנתי

28 מפגשים | 3 ש"ש | 84 שעות

שכ"ל

2,550 ש"ח

לכתוב ספרות - חלום ומלאכה

סדנת כתיבה

אורן פרי-הר

פתיחת הקורס:

י"ח באדר | 5.3.2018

ימי שני | 19:30-16:30

סמסטר ב

14 מפגשים | 3 ש"ש | 42 שעות

שכ"ל

1,250 ש"ח

אין כמעט אוהב ספרות אמיתי שלא השתעשע מעולם בחלום לכתוב בעצמו יצירות ספרות. מטרת הסדנה היא התייחסות רצינית לחלום זה. במהלכה נבחן את תוכנה של שאיפה זו, המשתנה מאדם לאדם, נכיר גישות שונות לכתיבה של סופרים והוגים שונים, נתאמן בצורות הבעה שונות של כתיבה ספרותית, ונלמד לזהות יחד את עולם הכתיבה הנסתר של כל אחד מהמשתתפים באמצעות קריאה זהירה ואוהדת. במהלך השיעורים יוקדש זמן באופן קבוע לכתיבה במקום, וכן ישולבו משימות קצרות לכתיבה בבית.

אמנות קולנוע ומוסיקה

מתקופת הרנסנס ועד היום פעלו ופועלות ציירות מרתקות. פסלות חדרו לתולדות האמנות מאוחר יותר, ואף הן משגשגות בפיסול העכשווי. ככל שמתקרבים לתקופתנו, הנוכחות הנשית של האמניות הולכת ומתעצמת במקומות שונים. למרות זאת, היחס לאמניות לא תמיד היה חד משמעי, והן נתקלו בקשיים רבים: משפחתיים, חברתיים ומוסדיים. הקורס יעסוק בשפע היצירתיות וריבוי הפנים ביצירתן של הבולטות מן האמניות, בסגנון, בתכנים, בצדדים הצורניים ובסיפורי חייהן המרתקים לא פחות. כרקע נדון בשאלות רבות ומגוונות העולות ממפגש בין נשים לאמנות פלסטית. נתבונן ביצירתן של אמניות מתקופות ומסגנונות שונים כגון: הרנסנס, הברוק, הנאוקלאסיקה, האימפרסיוניזם, הסגנון הקונסטרוקטיביסטי הרוסי והאמריקני של העידן המודרני והפוסט־מודרני.

בקורס ננסה בזהירות למפות תהליכים, מגמות וסגנונות אישיים הבאים על ביטויים בתערוכות בין־לאומיות ומקומיות, בעולם החווה נייודת בין מזרח למערב, בין גבוה לנמוך, בין הרציני למשועשע. הקורס יציע מיפוי קשוב הן לפעילות האקטיביסטית-פוליטית של האמנות היום, הן להתנהלותה בתוך ממסד עתיר הון, המודע לכוחה. את השיעורים העיוניים שיועברו בכיתה הלימוד, ילוו סיורים בתערוכות אמנות המוצגות במרכז העיר ירושלים ובמזאון ישראל.

נשים אמניות לאורך ההיסטוריה

פרופ' מילי-הד

פתיחת הקורס:

ד' בחשוון | 24.10.17

ימי שלישי | 11:00-12:30

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש"ש | 56 שעות

שכ"ל

1,700 ש"ח

אמנות עכשווית - גבולות פרוצים והדהודים ביוגרפיים

ציפי ויצמן

פתיחת הקורס:

י"ח באדר | 5.3.18

ימי שני | 11:00-12:30

סמסטר ב

14 מפגשים | 2 ש"ש | 28 שעות

שכ"ל

875 ש"ח (כולל כניסה למוזיאון)

בטהובן - המורד, הנאבק, האדם

סמדר כרמי - גיברמן

פתיחת הקורס:

ד' בחשוון | 24.10.17

ימי שלישי | 10:30-9:00

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש"ש | 56 שעות

שכ"ל

1,700 ש"ח

במעבר מהתקופה הקלסית אל הרומנטית, מסוף המאה ה-18 אל ראשית המאה ה-19, חי ויצר המלחין הגאון לודוויג ואן בטהובן, אשר מצד אחד המשיך את המסורת הקלסית של היידן ומוצרט, ומצד שני שבר מוסכמות, ומרד בכל המקובל ובכל מסורת שהשתמרה ביצירותיהם של קודמיו.

נפגוש את יצירותיו הנשגבות, בנות האלמוות, ונכיר את המבנים האדירים, עומק ההבעה, ורגעי החסד הנדירים ביופיים ובייחודם. נכיר גם את מכתבי האהבה המועטים, הסוערים והאניגמטיים.

קסמן של אגדות קולנועיות - פסיכולוגיה וספרות בסרטי של וולט דיסני

יובל ריבלין

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.17

ימי שני | 19:00-17:30

סמסטר א

14 מפגשים | 2 ש"ש | 28 שעות

שכ"ל

850 ש"ח

אחד היוצרים המשפיעים ביותר במאה העשרים היה וולט דיסני. דיסני פעל בשדה הקולנועי, הטלוויזיוני והצרכני. היצירות שעליהן הוא חתום שינו את אופי התייחסותנו אל עולם הילדות ואל הזהות האמריקנית.

במהלך המפגשים נבקש לבחון את תרומתו של דיסני לקולנוע, לחברה ולעולמנו האישי, נתחקה אחרי שורשי רעיונותיו היצירתיים ונבדוק כיצד משק אוזניו הגדולות של פילון מצויר חולל שינוי ומהפכה בעולם כולו.

אילו סרטים כדאי לקחת לאי בודד? סרטים שאפשר וכדאי לצפות בהם יותר מפעם אחת, כמובן. ומה מאפשר צפייה רב־פעמית ביצירה קולנועית? לכך יוקדש קורס זה. במהלכו ננסה לברר מהו סוד קסמן של יצירות קולנועיות נצחיות כדוגמת "קזבלנקה" ו"הסנדק", כיצד הובילו נסיבות יצירתם של "סיפור הפרברים" ו"בצהרי היום" ליכולתן להיצרב באופן מידי וקבוע בתודעת צופיהם ומה הופך סרטי קולנוע עכשוויים כדוגמת "כוח משיכה" ו"מלון גרנד בודפשט", ליצירות שעתידין הנצחי עוד לפניהן ומקומן מובטח בכל מזוודה המיועדת לכל אי בודד שהוא.

הסרטים שכדאי לקחת - אל אי בודד - מחשבות חדשות על סרטים וותיקים יובל ריבלין

פתיחת הקורס:

י"ח באדר | 5.3.18

ימי שני | 19:00-17:30

סמסטר ב

14 מפגשים | 2 ש"ש | 28 שעות

שכ"ל

850 ש"ח

לראות את האחר

את סמטאות ירושלים ממלאים התיירים, בכנסיות הרובע הנוצרי כורעים ברך צליינים וצלילי הפעמונים ממגדליהן נשמעים בעיר העתיקה ובסביבותיה. כשמגיעים התיירים לארץ, הם נכגשים לא רק עם סיפורי הברית החדשה ומסורותיה, אלא גם עם קהילות נוצריות, נוצרים מקומיים, דוברי ערבית, יוונית, ארמנית ואף ארמית, המשמרים מסורות ארוכות שנים של נוכחות נוצרית במרחב שבו עשתה הקהילה הנוצרית את צעדיה הראשונים. הקורס יעסוק בהיבטים היסטוריים ואקטואליים של הנוצרים והנצרות בארץ ישראל, ביחסיהם עם יהודים ונוצרים לאורך ההיסטוריה, במסורות ובמנהגים, באמנות ובנזירות, בחגים ובמוסדות, ובשאלות של דמוגרפיה וזהות. בחלקו הראשון של הקורס יוצגו ההיסטוריה ויסודות האמונה של העדות הנוצריות בארץ, ובחלקו השני יידונו נושאים שונים הקשורים בחיים הנוצריים במדינת ישראל.

*בשיתוף עם מרכז ירושלים ליחסי יהודים ונוצרים (JCJCR).

ללכת על המים - צעדים ראשונים בסבך הקהילות הנוצריות בארץ ישראל*

רכזת הקורס:
חנה בנדקובסקי

בקורס ירצו
מרצים אורחים.

הקורס יכלול שני סיורים
שיתקיימו בימי שישי.

פתיחת הקורס:

ג' בחשוון | 23.10.17

ימי שני | 10:30-9:00

קורס שנתי

28 מפגשים | 2 ש"ש | 56 שעות

שכ"ל

1,600 ש"ח

צוות המרצים והמנחים של כרם:

- לי אורלב**
מטפלת בצילום (פוטותרפיה) בשילוב אמנויות, מנחה סדנאות ומורה לאמנות. בוגרת בצלאל והמסלול לפוטותרפיה במכללת מוסרה.
- בלהה בן-אליהו**
מרצה לספרות עברית, עורכת ומגישת תכניות ספרות בקול ישראל.
- חנה בנדקובסקי**
בעלת תואר מוסמך במדעי הדתות. עוסקת בפיתוח והפעלת תכניות לימודיות וחינוכיות לשם הרחבת ההיכרות ההדדית בין מרכיבי החברה הישראלית, ובמיוחד האוכלוסייה היהודית והנוצרית המקומית. מקדמת הבנה וסובלנות הדדיים בתחומי דת, תרבות וזהות.
- ד"ר דרור בונדי**
חוקר ומלמד מחשבת ישראל. מתגורר עם משפחתו בקהילת הקיבוץ העירוני בית-ישראל. מלמד במכינות ובמדרשות. מוביל את הנכחת והפצת הגותו של אברהם יהושע השל לישראל. תרגם וערך ארבעה מספריו: "אלוהים מאמין באדם", "השבת", "קוצק", "התפילה". ספרו "אֵיכָה?" זכה בפרס שלם לשנת 2006.
- פרופ' מילי הד**
חוקרת ומרצה בתולדות האמנות. לימדה בתכנית "אדם ורפואה" בבית הספר לרפואה ובחוג לתולדות האמנות באוניברסיטה העברית בירושלים. בשנים האחרונות מרצה במכון כרם בנושאים מגוונים מתחומי תולדות האמנות ובמכללת דוד ילין במסגרת המסלול ל"תרפיה באמנות". פרסמה ספרים ומאמרים באמנות מודרנית.
- ציפי ויצמן**
מרצה לאמנות בהקשריה התרבותיים, הצורניים והתיאורטיים במכון כרם ובביה"ס לתאטרון חזותי. הרצתה שנים רבות בצלאל, במחלקה לצילום במכללת הדסה, בגלריית הקיבוץ, בבמות ועוד.
- ד"ר דוד כהן צמח**
מורה ותיק לתנ"ך הן בכרם הן בבית ספר תיכון. מרצה בהשתלמויות מורים ובמוסדות שונים בתחומים: מבוא למקרא, חוק ומשפט במקרא ונבואה.
- סמדר כרמי גיברמן**
מוסיקאית בת עין חרוד. מורה לפסנתר, תיאוריה ותולדות המוסיקה. מנצחת על מקהלה ("כרמים") ומנחה מסעות מוסיקליים בעקבות המלחינים הגדולים באירופה.
- שרה פרידלנד בן-ארזה**
משוררת, כותבת מסות הגותיות, עורכת ספרים (לאחרונה ערכה את ביאור הרב שטיינזלץ לתנ"ך). כותבת ומרצה בנושאי חסידות, ניגון, פיוט, מדרש ומגדר. לימדה בבתי מדרש פלורליסטיים ובמדרשות לנשים.
- אורן פרי-הר**
חוקר ומורה לספרות כללית, ומרצה לספרות ותיאוריה של האמנות. מלמד בכרם, באוניברסיטה העברית ובבית הספר לקולנוע "סם שפיגל".
- יובל ריבלין**
חוקר, כותב ומרצה על קולנוע והיסטוריה. מורה בתיכון ע"ש הימלפרב. מלמד במגוון מוסדות ובהם: מכללת יעקב הרצוג ומכון וון ליר.

כרם בית ירושלמי לחינוך תרבות ורוח

מערכת שעות לשנת תשע"ח | 2017-2018

יום שני				
אולם	כיתה 3	כיתה 2	כיתה 1	
<p>10:45-9:15 סמסטר א: יהדות בקליידוסקופ - קשת הצבעים של היהדות במאה העשרים סמסטר ב: הגותו של אברהם יהושע השל ד"ר דרור בונדי</p>	<p>אהבה ומשפחה ביצירת עגנון בלהה בן-אליהו</p>	<p>ללכת על המים - צעדים ראשוניים בסבך הקהילות הנוצריות בארץ ישראל חנה בנדקובסקי</p>	<p>"פנים אל מול פנים" - סדנה מעשית בנושא הפורטרט העצמי לי אורלב</p>	10:30-9:00
<p>סמסטר א: סדרה חדשה בלהה בן-אליהו</p>	<p>אדם וגורלו - גזרה או בחירה? ד"ר דוד כהן צמח</p>	<p>סמסטר ב: אמנות עכשווית- גבולות פרוצים והדהודים ביוגרפיים ציפי ויצמן</p>	<p>הספרים הגדולים סמסטר א: הצצה לארון הספרים מהעולם העתיק ועד הרנסנס סמסטר ב: יצירות מופת בספרות ובתרבות במאות ה19 ו 20 מגתה ועד אדוארד סעידי אורן פרי-הר</p>	12:30-11:00
		<p>19:00-17:30 סמסטר א: קסמן של אגדות קולנועיות - פסיכולוגיה וספרות בסרטיו של וולט דיסני סמסטר ב: הסרטים שכדאי לקחת אל אי בודד- מחשבות חדשות על סרטים וותיקים יובל ריבלין</p>	<p>19:00-16:30 סמסטר א: "אין שטות בעולם כלל" - קריאה חדשה בזיגמונד פרייד סמסטר ב: לכתוב ספרות- חלום ומלאכה, סדנת כתיבה אורן פרי הר</p>	
			<p>סמסטר א: סדרה יצירה - גילוי וסוד; על מעשה היצירה לאור מקורות יהודיים שרה פרידלנד בן ארזה</p>	20:45-19:15

כרם בית ירושלמי לחינוך תרבות ורוח

מערכת שעות לשנת תשע"ח | 2017-2018

יום שלישי

אולם	כיתה 3	כיתה 2	כיתה 1	
בטהובן - המורד, הנאבק, האדם סמדר כרמי גיברמן	הספרות העברית קוראת בתנ"ך בלהה בן-אליהו	<u>11:30-9:00</u> "הצד השני של המצלמה", סדנה חווייתית בפוטותרפיה לי אורלב		9:00-10:30
נשים אמניות לאורך ההיסטוריה מילי הד	סמסטר א: אמהות ובנים, אבות ובנות- קריאה בספרות העברית סמסטר ב: אבודות ומציאות - קריאה בספרות העברית בלהה בן-אליהו	הימים ההם בזמן הזה - מעגל השנה והשבת מן התנ"ך ועד החסידות שרה פרידלנד בן-ארזה		11:00-12:30

מנהלת מכון כרם: ד"ר ענבר גילי-שכטר

הפקת התכנית: עטר פלג, אנה שפוליאנסקי, הדר שרון

עריכה לשונית: רן חורי

עימוד והבאה לדפוס: סטודיו בין השורות

עיצוב גרפי: אפרת שריה

צילום: פרומו – הפקות וטלויזיה

כרם, פינה ירוקה בלבה הסואן של ירושלים, הוא פנינה של תרבות ויופי. הלימודים בכרם משלבים בין ערכי התרבות היהודית לערכי התרבות הכללית. הלמידה מתקיימת בקבוצות קטנות, המאפשרות דיון פורה, החלפת דעות ושיתוף של חברי הקבוצה, לצד הרצאות רבות משתתפים. החמימות האנושית וההיכרות הנרקמות בין כותלי הבית מקנות לבאים בשעריו חוויית לימוד ומפגש חברתי ורגשי. התכנית המוצעת בחוברת זו פונה לציבור המורים בשלבי הקריירה השונים ולקהל הרחב המעוניין ללמוד, לחוות ולהרחיב את אופקיו. בחוברת תמצאו קורסים חדשים לצד קורסים שכבר ניתנו בעבר, קורסים מקצועיים למורים והצעות להשתתפות במגוון סדנאות.

לפרטים והרשמה

02-6240450

kerem@kerem.org.il

רחוב אבידע 7 ירושלים

